

Vzorové príklady programových štruktúr

Školiaci materiál

Základné údaje

Subjekt	<i>Trávnica</i>
Typ subjektu	<i>Obec</i>
Okres	<i>Nové Zámky</i>
Kraj	<i>Nitra</i>
Počet obyvateľov	<i>1 176</i>

Obsah

Úvod.....	4
Teoretické východiská	5
Reálny príklad.....	17
Terminológia	23
Zdroje informácií	28
Súvisiace školiace materiály	29

Úvod

Školiaci materiál **Vzorové príklady programových štruktúr** (ďalej len „školiaci materiál“) je výstupom projektu *Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy*.

Školiaci materiál vychádza z oficiálnych dokumentov Ministerstva financií SR, ktoré definujú regulačný a metodologický rámec pre programové rozpočtovanie na úrovni územnej samosprávy¹.

Cieľom školiaceho materiálu je:

- ✓ Presentovať vzory potenciálnych programových štruktúr obce Trávnica.

Školiaci materiál je určený:

- ✓ Zamestnancom obecného úradu Trávnica a obecných organizácií (Základná škola s MŠ v Trávnici).
- ✓ Voleným zástupcom v obci Trávnica.
- ✓ Predstaviteľom nevládných a záujmových organizácií, spolkov a obyvateľom, ktorí sa zaujímajú o to, akým spôsobom obec Trávnica používa verejné zdroje.

¹ Oficiálne dokumenty sú dostupné na internetovej stránke Ministerstva financií SR: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6487>.

Teoretické východiská

Čo je to programová štruktúra

- ✓ Programová štruktúra je **logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia**, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy.
- ✓ Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria **programy, podprogramy a prvky (projekty)**.
- ✓ Konkrétny (modelový) príklad potenciálnej programovej štruktúry obce Trávnica sa nachádza v **kapitole Reálny príklad**.

Čo je to program

- ✓ Program je súhrn/**skupina** navzájom **súvisiacich aktivít** (prác, činností, dodávok) vykonávaných na **splnenie** definovaných **cieľov** a **zámerov**.

- ✓ Program môžeme obrazne považovať za „**mini rozpočet**“ istej **kompetenčnej oblasti**, ktorú vykonáva obec Trávnica.

- ✓ Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:
 - časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
 - časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

- ✓ Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“).

- ✓ Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele².

- ✓ Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

² Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

- ✓ **Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy** definuje vzory programových štruktúr **na úrovni programov** pre obce a pre vyššie územné celky, ktoré boli navrhnuté na základe kompetenčného rámca, daného napríklad zákonmi č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a mnohými ďalšími súvisiacimi predpismi, definujúcimi činnosť subjektov samosprávy. Tieto vzory sú nasledovné:

Návrh programovej štruktúry pre obce a mestá na úrovni programov

1. Program: Plánovanie, manažment a kontrola
2. Program: Propagácia a marketing
3. Program: Interné služby
4. Program: Služby občanom
5. Program: Bezpečnosť
6. Program: Odpadové hospodárstvo
7. Program: Komunikácie
8. Program: Doprava
9. Program: Vzdelávanie
10. Program: Šport
11. Program: Kultúra
12. Program: Prostredie pre život
13. Program: Sociálne služby
14. Program: Administratíva

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych programov obce Trávnica.

V prípade obce Trávnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne programy:

1. Program: Plánovanie, manažment a kontrola
2. Program: Propagácia a marketing
3. Program: Interné služby
4. Prog
5. ram: Služby občanom
6. Program: Bezpečnosť
7. Program: Odpadové hospodárstvo
8. Program: Komunikácie
9. Program: Doprava
10. Program: Vzdelávanie
11. Program: Šport
12. Program: Kultúra
13. Program: Prostredie pre život
14. Program: Sociálne služby
15. Program: Administratíva

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *programu*.
2. Pokúste sa vysvetliť, aký je rozdiel medzi časovo ohraničeným a časovo neohraničeným *programom*.
3. Pokúste sa vysvetliť, ako sa vo všeobecnosti delia *programy*.
4. Pokúste sa vymenovať niektoré *programy*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu obce Trávnica.

Čo je to podprogram

- ✓ Podprogram je **ucelená časť programu**, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity.
- ✓ Podprogram teda môžeme považujeme za štruktúru, ktorá **zvyšuje transparentnosť programu** a **špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu**.
- ✓ Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty.
- ✓ Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych podprogramov obce Trávnica.

V prípade obce Trávnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne podprogramy:

Konkrétny príklad 1:

1. Program: Služby občanom
 - 1.1. Podprogram: Občianske záležitosti – obrady
 - 1.2. Podprogram: Zdravotné stredisko
 - 1.3. Podprogram: Spoločný obecný úrad – stavebný
 - 1.4. Podprogram: Cintorínske a pohrebné služby
 - 1.5. Podprogram: Obecný rozhlas
 - 1.6. Podprogram: Čistiareň

Konkrétny príklad 2:

Program: Doprava

- 1.1. Podprogram: Mobilita občanov – dotácie prepravcom

Konkrétny príklad 3:

Program: Komunikácie

- 1.1. Podprogram: Dopravné komunikácie
- 1.2. Podprogram: Komunikácie pre peších
- 1.3. Podprogram: Cyklotrasy, turistické chodníky

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *podprogramu*.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré *podprogramy*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu obce Trávnica.

Čo je to prvok

- ✓ Prvok je **časovo neohraničená bežná aktivita**/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu.
- ✓ Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych prvkov obce Trávnica.

V prípade obce Trávnica môžeme definovať nasledujúce potenciálne prvky:

Konkrétny príklad 1:

Program: Odpadové hospodárstvo

1.1. Podprogram: Tuhý komunálny odpad

1.1.1. Prvok: Vývoz TKO

1.1.2. Prvok: Uloženie TKO

1.2. Podprogram: Separovaný zber

1.3. Podprogram: Nakladanie s odpadovými vodami

Konkrétny príklad 2:

Program: Sociálne služby

1.1. Podprogram: Stravovanie dôchodcov

1.2. Podprogram: Miestne organizácie - príspevky

1.3. Podprogram: Hmotná núdza - výkon osobitného príjemcu

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

1.3.1. Prvok: dávky v hmotnej núdzi

1.3.2. Prvok: dotácie na stravu pre dieťa v hmotnej núdzi

1.3.3. Prvok: dotácie na školské potreby pre dieťa v hmotnej núdzi

1.3.4. Prvok: dotácie na štipendium pre dieťa v hmotnej núdzi

Konkrétny príklad 3:

Program: Interné služby

1.1. Podprogram: Činnosť orgánov obce

1.2. Podprogram: Správa a údržba majetku

1.2.1. Prvok: Nehnuteľný majetok

1.2.2. Prvok: Hnuteľný majetok

1.3. Podprogram: Registratúra a archív

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *prvku*.
2. Pokúste sa vymenovať niektoré *prvky*, ktoré môžu byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu obce Trávnica.

Čo je to projekt

- ✓ Projekt je **časovo ohraničená aktivita**, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu.
- ✓ Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu.
- ✓ Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

Príklady

Nasledujúca časť prezentuje konkrétne príklady potenciálnych projektov obce Trávnica.

V prípade obce Trávnica môžeme (by bolo možné) definovať nasledujúce potenciálne projekty:

Konkrétny príklad 1:

Program: Vzdelávanie

1.1. Podprogram: Materská škôlka

1.2. Podprogram: Základná škola

1.2.1. **Projekt „REKONŠTRUKCIA OKIEN A ZATEPLENIE HLAVNÉHO OBJEKTU Základnej školy v Trávnici“[©]**

[©] hypotetický príklad projektu – ide o vymyslené pomenovanie reálne existujúceho zámeru subjektu riešiť otázku rekonštrukcie školy v obci

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

1.3. Podprogram: Školská jedáleň

1.4. Podprogram: Školský klub detí

Konkrétny príklad 2:

Program: Kultúra

1.1. Podprogram: Knižnica

1.2. Podprogram: Nákup kultúrnych podujatí

1.3. Podprogram: Tradičné kultúrne podujatia

1.4. Podprogram: Miestne organizácie - príspevky na aktivity

1.4.1. **Projekt: Rekonštrukcia poslednej veternej studne v obci na agroturistickú atrakciu[®]**

Cvičenie

Nasledujúce úlohy sú určené pre účastníkov školenia. Účastníci školenia môžu pracovať individuálne alebo v skupinách.

Úlohy:

1. Pokúste sa sformulovať definíciu *projektu*.
2. Pokúste sa vysvetliť rozdiel medzi *prvkom* a *projektom*.
3. Pokúste sa vymenovať niektoré *projekty*, ktoré by mohli byť potenciálne súčasťou programovej štruktúry rozpočtu obce Trávnica.

[®] hypotetický príklad projektu na záchranu kultúrneho dedičstva obce, ktorý bude zrealizovaný miestnym dobrovoľným požiarnym zborom

Reálny príklad

Kapitola prezentuje reálny príklad potenciálnej programovej štruktúry obce Trávnica s možnými variantmi zohľadňujúcimi rôzny prístup vnútorného členenia programu na jeho ďalšie časti, existujúce kompetencie obce Trávnica a skutočné realizované aktivity v rámci kompetenčných rámcov.

Alternatíva 1

1. Program: Plánovanie, manažment a kontrola

- 1.1. Podprogram: Manažment
- 1.2. Podprogram: Plánovanie
 - 1.2.1. Prvok: Verejné obstarávanie
- 1.3. Podprogram: Finančné riadenie
- 1.4. Podprogram: Kontrola
- 1.5. Podprogram: Členstvo v stavovských a záujmových organizáciách

2. Program: Propagácia a marketing

- 2.1. Podprogram: Propagácia obce
 - 2.1.1. Prvok: Obstarávanie propagačných tovarov a služieb
 - 2.1.2. Prvok: Internetová prezentácia
- 2.2. Podprogram: Mikroregión THERMAL

3. Program: Interné služby

- 3.1. Podprogram: Činnosť orgánov obce
- 3.2. Podprogram: Správa a údržba majetku
 - 3.2.1. Prvok: Nehnutelný majetok
 - 3.2.2. Prvok: Hnutelný majetok

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

3.3. Podprogram: Registratúra a archív

3.4. Podprogram: Správa obecného auto parku

4. Program: Služby občanom

4.1. Podprogram: Občianske záležitosti – obrady

4.2. Podprogram: Zdravotné stredisko

4.3. Podprogram: Spoločný obecný úrad – stavebný

4.4. Podprogram: Cintorínske a pohrebné služby

4.5. Podprogram: Obecný rozhlas

4.6. Podprogram: Čistiareň

5. Program: Bezpečnosť

5.1. Podprogram: Ochrana pred požiarmi

5.2. Podprogram: CO

6. Program: Odpadové hospodárstvo

6.1. Podprogram: Tuhý komunálny odpad

6.1.1. Prvok: Vývoz TKO

6.1.2. Prvok: Uloženie TKO

6.2. Podprogram: Separovaný zber

6.3. Podprogram: Nakladanie s odpadovými vodami

7. Program: Komunikácie

7.1. Podprogram: Dopravné komunikácie

7.2. Podprogram: Komunikácie pre peších

7.3. Podprogram: Cyklotrasy, turistické chodníky

8. Program: Doprava: Mobilita občanov – dotácie prepravcom

9. Program: Vzdelávanie

9.1. Podprogram: Materská škôlka

9.2. Podprogram: Základná škola

9.3. Podprogram: Školská jedáleň

9.4. Podprogram: Školský klub detí

10. Program: Šport

10.1. Podprogram: Infraštruktúra športu

10.1.1. Prvok: Futbalový štadión

10.1.2. Prvok: Tenisové kurty

10.1.3. Prvok: Fitness centrum

10.2. Podprogram: Miestne organizácie – príspevky na aktivity

11. Program: Kultúra

11.1. Podprogram: Knižnica

11.2. Podprogram: Nákup kultúrnych podujatí

11.3. Podprogram: Tradičné kultúrne podujatia

11.4. Podprogram: Miestne organizácie - príspevky na aktivity

12. Program: Prostredie pre život

12.1. Podprogram: Verejné osvetlenie

12.2. Podprogram: Verejná zeleň

12.3. Podprogram: Detské ihrisko

12.4. Podprogram: Spolkový život – príspevky na aktivity

13. Program: Sociálne služby

13.1. Podprogram: Stravovanie dôchodcov

13.2. Podprogram: Miestne organizácie - príspevky

13.3. Podprogram: Hmotná núdza / Výkon osobitného príjemcu

13.3.1. Prvok: dávky v hmotnej núdzi

13.3.2. Prvok: dotácie na stravu pre dieťa v hmotnej núdzi

13.3.3. Prvok: dotácie na školské potreby pre dieťa v hmotnej núdzi

13.3.4. Prvok: dotácie na štipendium pre dieťa v hmotnej núdzi

14. Program: Administratíva

Alternatíva 2

1. Program: Plánovanie, manažment a kontrola

- 1.1. Podprogram: Manažment
- 1.2. Podprogram: Plánovanie
- 1.3. Podprogram: Finančné riadenie
- 1.4. Podprogram: Kontrola
- 1.5. Podprogram: Členstvo v stavovských a záujmových organizáciách

2. Program: Propagácia a marketing

3. Program: Interné služby

- 3.1. Podprogram: Činnosť orgánov obce
- 3.2. Podprogram: Správa a údržba majetku
 - 3.2.1. Prvok: Nehnutelný majetok
 - 3.2.2. Prvok: Hnutelný majetok
- 3.3. Podprogram: Registratúra a archív
- 3.4. Podprogram: Správa obecného auto parku

4. Program: Služby občanom

- 4.1. Podprogram: Občianske záležitosti
- 4.2. Podprogram: Zdravotné stredisko
- 4.3. Podprogram: Spoločný stavebný úrad
- 4.4. Podprogram: Cintorínske a pohrebné služby
- 4.5. Podprogram: Obecný rozhlas
- 4.6. Podprogram: Čistiareň

5. Program: Bezpečnosť

6. Program: Odpadové hospodárstvo

- 6.1. Podprogram: Komunálny odpad
 - 6.1.1. Prvok: Vývoz TKO
 - 6.1.2. Prvok: Uloženie TKO

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

6.1.3. Separovanie odpadu

6.2. Podprogram: Nakladanie s odpadovými vodami

7. Program: Komunikácie

7.1. Podprogram: Dopravné komunikácie

7.2. Podprogram: Komunikácie pre peších

7.3. Podprogram: Cyklotrasy, turistické chodníky

8. Program: Doprava

9. Program: Vzdelávanie

9.1. Podprogram: Materská škôlka

9.2. Podprogram: Základná škola s jedálňou

9.3. Podprogram: Školský klub detí

10. Program: Šport

10.1. Podprogram: Infraštruktúra športu

10.1.1. Prvok: Futbalový štadión

10.1.2. Prvok: Tenisové kurty

10.1.3. Prvok: Fitnes centrum

10.2. Podprogram: Príspevky na podporu športu miestnym organizáciám

11. Program: Kultúra

11.1. Podprogram: Knižnica

11.2. Podprogram: Dovezená kultúra

11.3. Podprogram: Tradičná domáca kultúra

11.4. Podprogram: Príspevky na podporu kultúry miestnym organizáciám

12. Program: Prostredie pre život

12.1. Podprogram: Verejné osvetlenie

12.2. Podprogram: Verejná zeleň

12.3. Podprogram: Detské ihriská

12.4. Podprogram: Príspevky na podporu spolkového života v obci

13. Program: Sociálne služby

- 13.1. Podprogram: Stravovanie dôchodcov
- 13.2. Podprogram: Podpora miestnych organizácií
- 13.3. Podprogram: Sociálne benefity
 - 13.3.1. Prvok: Dávky v hmotnej núdzi
 - 13.3.2. Prvok: Dotácie na stravu pre dieťa v hmotnej núdzi
 - 13.3.3. Prvok: Dotácie na školské potreby pre dieťa v hmotnej núdzi
 - 13.3.4. Prvok: Dotácie na štipendium pre dieťa v hmotnej núdzi

Terminológia

Programové rozpočtovanie

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet samosprávy) a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy. Ako synonymá sa veľmi často používajú pojmy rozpočtovanie orientované na ciele alebo rozpočtovanie orientované na výkonnosť.

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre

Rozpočet zostavený v programovej štruktúre (ďalej len „programový rozpočet“) je rozpočet, ktorý alokuje (rozdeľuje) výdavky rozpočtu do jednotlivých programov a jeho častí. Programový rozpočet kladie dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Programová štruktúra (rozpočtu)

Je logická, hierarchicky usporiadaná konštrukcia, ktorá je účelne vytváraná vo vzťahu k zámerom a cieľom subjektu samosprávy. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria programy, podprogramy a prvky (projekty).

Program

Je súhrn/skupina navzájom súvisiacich aktivít (prác, činností, dodávok) vykonávaných na splnenie definovaných cieľov a zámerov. Program môžeme obrazne považovať za „mini rozpočet“ istej kompetenčnej oblasti, ktorú vykonáva subjekt samosprávy (napríklad

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

Vzdelávanie, Doprava, Šport a pod). Program môže byť časovo ohraničený a časovo neohraničený:

- časovo ohraničený program má určený počiatočný a koncový dátum realizácie, obsahuje všetky úrovne štruktúry programu časovo ohraničené.
- časovo neohraničený program nemá určený rok skončenia, môže mať podprogramy, projekty a prvky časovo ohraničené. Ak niektorá z týchto úrovní je časovo ohraničená, potom všetky úrovne pod ňou sú časovo ohraničené.

Program sa vo všeobecnosti delí na (obsahuje) podprogramy, prvky a/alebo projekty (ďalej len „časti programu“). Každý program obsahuje zámery, ciele a merateľné ukazovatele³. Každý program má priradený stručný, výstižný názov.

Podprogram

Je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity (napríklad v rámci Programu vzdelávanie môže byť Podprogram materské školy a Podprogram základné školy). Podprogram teda môžeme považovať za štruktúru, ktorá zvyšuje transparentnosť programu a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Podprogram vo všeobecnosti tvoria prvky a/alebo projekty. Každý podprogram má priradený stručný, výstižný názov.

Prvok

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita/aktivity, ktorá „produkuje“ (v rámci ktorej sa produkuje) tovar alebo službu (napríklad v rámci Programu vzdelávanie môže byť Podprogram základné školy a v rámci neho Prvok základná škola so zameraním na informačné technológie a Prvok základná škola so zameraním na cudzie jazyky). Každý prvok má priradený stručný, výstižný názov.

Projekt

Projekt je časovo ohraničená aktivita, ktorá produkuje špecifický tovar alebo službu. Projekt a prvok sú z hľadiska významu rovnocenné časti podprogramu a sú súhrnom aktivít, ktoré je možné na základe ich zamerania zoskupiť do podprogramu. Každý projekt má priradený stručný, výstižný názov.

³ Používa sa aj synonymum ukazovatele výkonnosti.

Vízia

Vízia prezentuje predstavu o ideálnom stave samosprávy, resp. ideálnom stave jej fungovania.

Poslanie

Poslanie prezentuje zmysel existencie samosprávy (čo robí, prečo a pre koho).

Zámer

Zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok/dopad dlhodobého plnenia príslušných cieľov (budúci stav, ktorý chceme v konečnom dôsledku dosiahnuť realizáciou programu/jeho časti a plnením príslušných cieľov v rámci programu/jeho častí).

Cieľ

Cieľ je forma na vyjadrenie výstupu alebo výsledku, prostredníctvom ktorého sa dosahuje (ktorý prispieva k) plnenie zámeru. Existujú:

- výstupové ciele (výstupovo orientované ciele) - vyjadrujú konkrétne výstupy, tzn. tovary a služby produkované subjektom samosprávy;
- krátkodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú okamžité výsledky, ktoré sa prejavia po relatívne krátkom čase (približne do, resp. okolo 1 roka) ako priamy efekt pôsobenia výstupov;
- strednodobé výsledkové ciele (výsledkovo orientovaný cieľ) - vyjadrujú výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.

Výstup

Výstupy sú tovary a služby produkované samosprávou. V programovom rozpočte sú definované výstupovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výstupu, napríklad: služba - hliadkovanie zabezpečované mestskou políciou (počet hliadok mestskej polície); služba - zabezpečovanie výučby na základnej škole (počet žiakov základnej školy); služba - oprava miestnych komunikácií (dĺžka opravených ciest za rok) služba - organizovanie kultúrnych podujatí (počet zorganizovaných predstavení); služba - starostlivosť o seniorov alebo zdravotne postihnutých (počet umiestnených pacientov v dome sociálnych služieb), služba - zabezpečovanie verejného osvetlenia (počet prevádzkovaných svetelných bodov) a pod.

Výsledok

Výsledky sú spoločensko-ekonomické zmeny spôsobené plnením programov, ktoré sú dosahované v strednodobom a krátkodobom rámci. V programovom rozpočte sú definované výsledkovo orientovanými cieľmi a ukazovateľmi výsledku, napríklad: zvýšenie návštevnosti knižnice školopovinnými deťmi (zmena oproti minulosti), zníženie (výskytu) protispoločenskej činnosti/zvýšenie bezpečnosti, zníženie dopravnej nehodovosti, zvýšenie spokojnosti obyvateľov so službami klientskeho centra, pokles zadlženosti mesta per capita a pod.

Merateľný ukazovateľ

Merateľný ukazovateľ je nástroj na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľa, resp. nástroj, prostredníctvom ktorého meriame pokrok pri plnení cieľa.

Monitorovanie

Monitorovanie je systematický proces zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programov. Údaje získané monitorovaním sa využívajú pri monitorovaní výkonnosti. Monitorovanie výkonnosti je priebežné sledovanie plnenia cieľov a merateľných ukazovateľov programu počas celého obdobia jeho realizácie. Pre potreby manuálu sa monitorovanie výkonnosti bude nazývať monitorovanie. Výsledky monitorovania sa prezentujú v monitorovacej správe.

Hodnotenie

Hodnotenie je systematická a analytická činnosť, ktorá na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti/hospodárnosti, a prípadne aj užitočnosti/dopadu či stability/udržateľnosti, poskytuje spoľahlivé závery o výstupoch, výsledkoch, dôsledkoch a celkových účinkoch programu, pričom:

- Relevantnosť – je posúdenie vzájomnej súvislosti priorit samosprávy, zámerov a cieľov programov.
- Účinnosť – je hodnotenie miery dosiahnutia cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych a negatívnych vplyvov realizácie programu.

Projekt: Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy

- Efektívnosť a hospodárnosť – je posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom. Posúdenie, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy alebo či bolo možné za nižšie vstupy dosiahnuť rovnaké výstupy.
- Užitočnosť a dopad – je porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny.
- Stabilita a udržateľnosť – je posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení (či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Výsledky hodnotenia sa prezentujú v hodnotiacej správe, ktorá je súčasťou záverečného účtu.

Logický rámec programu

Logický rámec programu predstavuje vnútornú logiku programu. Je to spôsob, akým sa o programe, jeho zámeroch, cieľoch a vstupoch uvažuje. Pomocou neho sa systematicky buduje, vyjadruje a sleduje priama, preukázateľná logická súvislosť medzi víziou, poslaním, zámermi, strednodobými výsledkovými cieľmi, krátkodobými výsledkovými cieľmi, výstupovými cieľmi a vstupmi programu.

Zdroje informácií

Informácie, ktoré sa týkajú programového rozpočtovania, nájdete na oficiálnej webovej stránke Ministerstva financií SR: www.finance.gov.sk.

Informácie, ktoré sa týkajú projektu Pilotná implementácia programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov a zámerov na úrovni územnej samosprávy, budú pravidelne zverejňované a aktualizované na stránke: www.finance.gov.sk/projekt.

Súvisiace školiace materiály

Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu a základné vlastnosti základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania) – vízie, poslania, zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov a prezentovať všeobecné a konkrétne príklady základných prvkov programového rozpočtovania (strategického plánovania).

Metodika tvorby strategického plánu.

Cieľom dokumentu je vysvetliť podstatu strategického plánovania; súvislosť medzi strategickým plánovaním a programovým rozpočtovaním; význam spolupráce zainteresovaných strán v rámci subjektu územnej samosprávy pri strategickom plánovaní.

Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry.

Cieľom dokumentu je vysvetliť tvorbu programovej štruktúry v podmienkach územnej samosprávy.